

załącznik
do uchwały Nr XXXVI/229/20
Rady Gminy Chełmża
z dnia 14 grudnia 2020 r.

**Gminny program profilaktyki i rozwiązywania
problemów alkoholowych w 2021 r.**

Spis treści

Wprowadzenie	3
Rozdział 1. Diagnoza	4
1.1. Sytuacja demograficzna w Gminie Chełmża	4
1.2. Sytuacja społeczna	5
1.3. Podstawowe problemy	8
1.4. Cele Programu.	9
1.5. Realizatorzy Programu.	9
1.6. Ocena skuteczności działań określonych Programem.	9
Rozdział 2. Zadania Programu	9
Rozdział 3. Zasady wynagradzania członków Komisji	13
Rozdział 4. Zasady finansowania i harmonogram realizacji	13
Rozdział 5. Postanowienia końcowe	13

Wprowadzenie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Alkohol jest legalnym towarem rynkowym i powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne zwłaszcza spożywany w nadmiernych ilościach.

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Konsumpcja alkoholu ma istotny negatywny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych: zakłóca bezpieczeństwo publiczne, wzrost przestępczości, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 r. dalej Program, określa priorytetowe kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Chełmża dalej również Gmina, wskazuje podmioty odpowiedzialne za realizację, określa źródła finansowania zadań, przedstawia również zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277) dalej ustawa.

Zgodnie z ustawą zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych wykonuje się w szczególności przez:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Do istotnych działań należy również realizacja profilaktycznych programów i kampanii dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć, dofinansowanie wypoczynku zimowego i letniego z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, jak również działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i wiele innych.

Źródłem finansowania zadań Programu, zgodnie z art. 18² ustawy są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rada Gminy w 2018 r. podjęła uchwały w sprawie ustalenia w Gminie Chełmża maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (Dz.Urz. Woj. Kuj. – Pom. z 2018 r. poz. 5216) oraz uchwałę w sprawie wprowadzenia odstępstw od zakazu spożywania

napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie Gminy Chełmża (Dz.Urz. Woj. Kuj. – Pom. z 2018 r. poz. 5217).

Rozdział 1. Diagnoza

1.1.Sytuacja demograficzna w Gminie Chełmża.

Ludność Gminy na koniec października 2020 r. liczyła 9756 mieszkańców, z tego 4847 mężczyzn oraz 4909 kobiet. Podobnie jak w populacji ogólnopolskiej, można więc zaobserwować przewagę kobiet nad mężczyznami. Interesująca z punktu widzenia potencjalnych problemów społecznych, wydaje się być analiza ludności pod kątem struktury wieku.

Tabela 1 – Ludność Gminy Chełmża według wieku i płci - dane na dzień 31 października 2020 r.

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Razem	Udział %
Przedprodukcyjny (0-17)	1053	997	2050	21
Produkcyjny (M 18-65) (K18-60)	3238	2754	5992	61
Poprodukcyjny (M powyżej 65) (K powyżej 60)	556	1158	1714	18
Razem	4847	4909	9756	100

Źródło: Statystyka mieszkańców wg wieku i płci – materiał źródłowy Urzędu Gminy Chełmża – ewidencja ludności.

W 2020 r. w Gminie Chełmża zgodnie z danymi przedstawionymi w Tabeli 1 odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym wynosił 18% i był niższy niż w populacji ogólnopolskiej (21,90%), natomiast ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 21% populacji ogólnej i była wyższa od populacji ogólnopolskiej (18,10%). Największy udział miały osoby w wieku produkcyjnym, których odsetek wynosił 61% mieszkańców gminy i był na porównywalnym poziomie z wynikiem ogólnokrajowym (60,00% w skali kraju). Warto zwrócić uwagę, że tendencje są zbliżone do średnich krajowych. Interesujący jest również rozkład ludności w wieku przedprodukcyjnym (21%) oraz poprodukcyjnym (18%).

Różnica 3 punktów procentowych na korzyść ludzi w wieku przedprodukcyjnym może stanowić perspektywę rozwoju gospodarczego dla Gminy. Z drugiej strony, może wpływać na wzrost problemów społecznych wynikających z nadużywania alkoholu przez osoby młode. Badania wskazują, że wiek pijących znacznie się obniża, a młodzież zaczyna pić już w szkole podstawowej, oczywiście nie we wszystkich środowiskach. W tej chwili młodzież traktuje zarówno alkohol i narkotyki jako niegroźne używki, które często stosowane są zamiennie lub łączone razem. Należy więc przy przygotowaniu Programu wziąć pod uwagę ewentualne zagrożenia z spożywania alkoholu przez mieszkańców oraz zwrócić uwagę na działania profilaktyczne wśród młodzieży szkolnej.

1.2.Sytuacja społeczna.

Gmina Chełmża jest gminą wiejską otaczającą miasto Chełmża, co może wpływać na wzrost zachowań patologicznych (nie przeprowadzono takich analiz). Według danych Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Toruńskiego we wrześniu 2020 r. stopa bezrobocia w Polsce wynosiła 6,1%, w województwie kujawsko-pomorskim 8,7%, natomiast w powiecie toruńskim 10,6%.¹ Warto zaznaczyć, że na wszystkich wymienionych poziomach (państwowym, wojewódzkim, powiatowym) od kilku miesięcy stopa bezrobocia utrzymuje się na tym samym poziomie lub zmienia się o jedną dziesiątą. Gmina Chełmża znajduje się na 6 miejscu pod względem ilości osób bezrobotnych spośród 9 gmin powiatu toruńskiego. Średnia liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Chełmża z okresu czerwiec - wrzesień 2020 r. wynosi 357 osób. Gmina nie należy "statystycznie" do gmin o najwyższym bezrobociu w województwie pomimo, że wskaźnik ten jest wysoki, nie uwzględnia ukrytego bezrobocia – typowego dla gmin wiejskich. Źródłem utrzymania mieszkańców jest praca zawodowa oraz praca na własny rachunek (gospodarstwa rolne). Niepokojącym zjawiskiem jest ilość gospodarstw domowych utrzymujących się z emerytur i rent oraz liczba osób pozostających na utrzymaniu emerytów lub rencistów. Bezrobocie w sposób istotny wpływa na występowanie alkoholizmu i często związanej z tym przemocy w rodzinie wobec najbliższych członków rodziny. Problem nadużywania alkoholu dotyka coraz częściej kobiety, młodzież i osoby starsze, co przekłada się na funkcjonowanie rodziny. Stąd wiele problemów natury psychologicznej, zdrowotnej i finansowej.

Na terenie Gminy działa Zespół Interdyscyplinarny dalej ZI do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Na posiedzeniach zwoływanych przez przewodniczącego dokonywane są analizy problemu i powoływane grupy robocze. Skalę problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy dobrze obrazują statystyki, opracowane na podstawie danych ZI zebrane w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

Tabela 2 Liczba "Niebieskich Kart" sporządzonych przez instytucje

Instytucja zakładająca NK	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego			
	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r. (do października)
Pomoc społeczna	0	1	0	5
Policja	5	24	9	14
GKRPA	0	0	0	0
Oświata	0	0	0	0
Razem	5	25	9	19

Źródło: Materiał źródłowy - Sprawozdanie z działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Chełmża za 2019 rok.

¹ Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia dostępny w Word Wide Web: <https://torun.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy> (dostęp w dniu 07 grudnia 2020 r.)

Z Tabeli 2 wynika, że w 2020 r. nastąpił wzrost o 10 Niebieskich Kart w stosunku do 2019 r. W okresie styczeń - październik 2020 r. założono 19 Kart, natomiast w 2019 r. 9. Dane te nie przedstawiają pełnego obrazu przemocy w rodzinach w Gminie. Zjawisko występuje w szerszym zakresie, ale nie zawsze jest ujawniane, co utrudnia rozpoznanie i przeciwdziałanie przemocy. Prowadzone działania lokalne jak i ogólnopolskie powodują zmiany świadomości społecznej i z jednej strony zwiększa się gotowość domniemyanych ofiar do ujawniania przemocy, a z drugiej wiąże się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Procedurę Niebieskiej Karty w Gminie wszczyna Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Komisja oraz placówki oświatowe. Zarówno w pracach ZI jak i pracach grup roboczych uczestniczą przedstawiciele Komisji, sprawcy przemocy w tym mający problem alkoholowy, jak i pozostali członkowie rodzin, którzy kierowani byli do Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego.

W Gminie działa Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dalej PIK dla osób z problemem alkoholowym oraz doświadczających przemocy i ich rodzin. Czynny jest raz w tygodniu (w każdy czwartek) przez 3 godziny. W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju porady udzielane są telefonicznie. PIK obsługuje terapeuta uzależnień, którego zadaniem jest:

- 1) prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie;
- 2) udzielanie konsultacji i porad psychologicznych w sprawach uzależnień i przemocy w rodzinie;
- 3) zdiagnozowanie problemów w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie;
- 4) poradnictwo w zakresie rozwiązywania zdiagnozowanych problemów;
- 5) przeprowadzenie interwencji kryzysowej;
- 6) udzielanie wsparcia o charakterze psychologicznym;
- 7) motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków do podjęcia leczenia odwykowego i psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia
- 8) prowadzenie obowiązującej dokumentacji.

Terapeuta współpracuje również z pracownikami socjalnymi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chełmży. Głównie nawiązywane były konsultacje telefoniczne oraz bezpośrednie wizyty pracowników w PIK. Przedmiotem tych spotkań było omawianie strategii działań wobec konkretnych osób. Ustalano terminy wizyt tych osób. Ponadto pracownik PIK na bieżąco kontaktuje się z przewodniczącą Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dalej zwanej Komisją w sprawach formalnych i merytorycznych pracy PIK.

W okresie od stycznia 2020 r. do października 2020 r. w PIK udzielono 15 porad, w tym samym okresie w 2019 r. udzielono 26 porad. Mniejsza ilość udzielonych porad wynika z reorganizacji pracy PIK w początkowej fazie pandemii. Zawieszono osobiste wizyty, natomiast wraz z rozwojem sytuacji epidemiologicznej w celu ograniczenia ryzyka uruchomiono porady telefoniczne dla zapewnienia bezpieczeństwa terapeuty oraz klientów. Dla wsparcia działalności PIK wprowadzono również telefoniczne porady psychologa we współdziałaniu z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Niepewność związana z pandemią, przedłużający się stres i obawy, a także znaczne ograniczenie kontaktów społecznych (izolacja) spowodowały i nadal wpływają na wzrost spożycia alkoholu. Zwiększone spożycie alkoholu jest reakcją na utratę dochodu, stratę bliskiej osoby, nudę lub nie niemożność poradzenia sobie z sytuacją życiową.

Konsekwencją stresu będzie również wzrost zachowań związanych z przemocą w stosunku do członków rodziny. Przedłużający się okres pandemii zwiększa zapotrzebowanie na

usługi pomocowe (psycholog, terapeuta itp.). Usługi te są potrzebne dla osób z problemem alkoholowym, stosujących przemoc wobec członków rodziny oraz członków ich rodzin, dlatego tak istotne jest działanie PIK. W związku z powyższym planowane jest otwarcie dodatkowego PIK przy Samodzielnym Publicznym Ośrodku Zdrowia w Żelgowie.

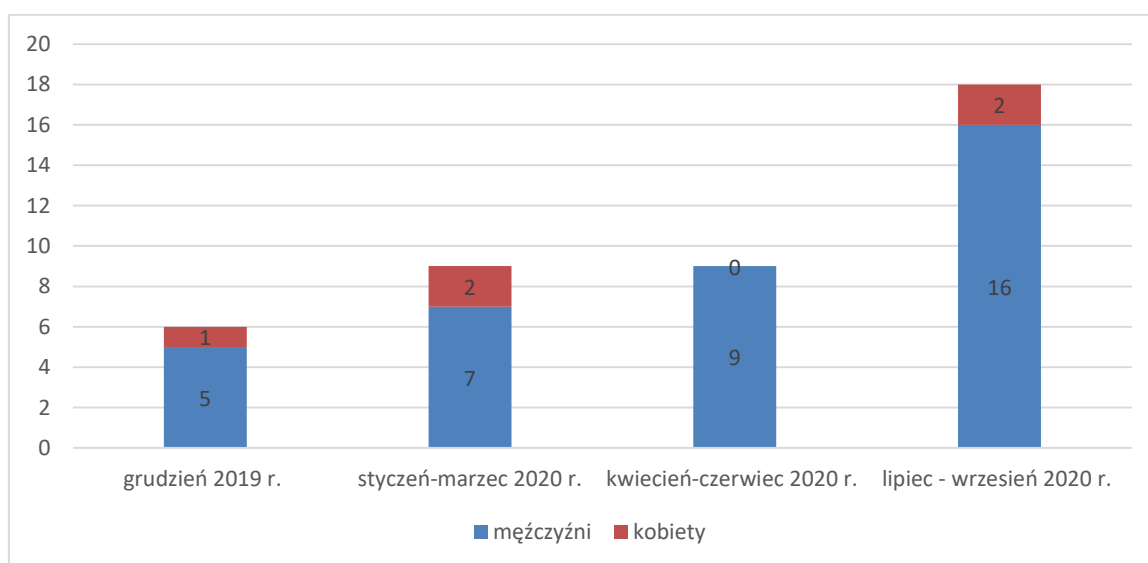
Przy analizie sytuacji społecznej warto również zwrócić uwagę na dane wykazane w sprawozdaniu z Działalności Komisariatu Policji w Chełmży za 2019 r. Dane zawierają informacje o stwierdzonych przestępstwach w Gminie Chełmża, Mieście Chełmża, Gminie Łubianka, Gminie Żławieś Wielka oraz Gminie Łysomice. Wśród przestępstw popełnionych na terenie Gminy Chełmża wskazać należy przestępstwa związane z nadużywaniem alkoholu związane z kierowaniem pojazdem w stanie nietrzeźwości.

Przypadków kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości na terenie Gminy Chełmża stwierdzono niestety najwięcej, bo aż 26, dalej w Mieście Chełmża 22 przypadki, Gminie Łysomice 19 przypadków, Gminie Żławieś Wielka 12 przypadków oraz 10 w Gminie Łubianka. Liczba stwierdzonych przestępstw w Gminie Chełmża w porównaniu z innymi gminami w powiecie toruńskim jest dość niepokojąca. Szczególnie kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości stwarza zagrożenie dla mieszkańców Gminy oraz obrazuje problem nadużywania alkoholu.

Kolejną ważną kwestią w analizie problemów społecznych Gminy jest ilość osób nietrzeźwych trafiająca do Izby Wyrzeźwień w Toruniu dalej IW. W okresie od grudnia 2019 r. do września 2020 r. aż 42 osoby nietrzeźwe z terenu Gminy Chełmża zostały dowieszone przez Policję do IW. Z otrzymywanych analiz statystycznych dotyczących osób przebywających w IW wynika, że najczęściej powodem zatrzymania były awantury domowe (28 przypadków), następnie upojenie alkoholowe w miejscu publicznym (8 przypadków), były również zagrożenia życia oraz zdrowia (4 przypadki) oraz awantura w miejscu publicznym (2 przypadki).

W porównaniu do lat poprzednich nastąpił wzrost osób nietrzeźwych dowożonych do IW z terenu Gminy. W 2018 r. było to 30 osób, w 2019 r. 34 osoby, natomiast w 2020 r. (do września) 36 osób.

Na poniższym wykresie zostały przedstawione dane ilościowe dotyczące dowieszonych osób z terenu Gminy Chełmża do IW z podziałem na płeć.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analiz statystycznych osób przebywających w Izbie Wyrzeźwień w Toruniu.

Analizując powyższe dane można zauważyć, że spośród 42 osób większość, bo aż 88% to mężczyźni. Należy zwrócić uwagę, na dość wyraźny wzrost ilości osób dowożonych do IW w miesiącach letnich. W drugim kwartale 2020 r. było to 9 osób, natomiast w trzecim już 19, nastąpił więc wzrost o 100%. Może być to spowodowane przedłużającym się stanem epidemii oraz okresem wakacyjnym.

Niepokojącym zjawiskiem jest również to, że niektóre osoby kilkakrotnie przymusowo zawieziono do IW. Dodatkowo spowodowane było to tą samą przyczyną – awanturą domową. Osoby mające problem alkoholowy mogły brać udział w grupie wsparcia w Poradni Uzależnień w Przychodni Chełmżyńskiej po uprzednim skierowaniu przez terapeutę z PIK.

Analizując sytuację społeczną na terenie Gminy można stwierdzić, że występują następujące zjawiska związane z problematyką alkoholizmu, a tym samym patologiami społecznymi:

- wzrost przestępczości związanej z posiadaniem i używaniem środków odurzających, w tym przestępczości nieletnich, wpływającej na zmniejszenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Gminy,
- zwiększenie liczby interwencji dokonywanych przez policję, pomoc społeczną i inne służby w sytuacjach przemocy domowej i kryzysu osobistego,
- ubóstwo i zagrożenie marginalizacją społeczną, sprzyjające wykluczeniu społecznemu,
- niewystarczający system wsparcia w stosunku do narastających problemów społecznych,
- niska świadomość społeczna w zakresie możliwości rozwiązywania problemów społecznych oraz stereotypowe postrzeganie problemów w szczególności: przemocy, alkoholizmu, narkomani i innych uzależnień,
- niewystarczający system wsparcia w stosunku do osób z problemami wynikającymi z uzależnień behawioralnych (m.in. uzależnienie od jedzenia, gier, hazardu itp.),
- problemy społeczne związane z pandemią COVID-19 (stres, przemoc, izolacja itp.).

1.3.Podstawowe problemy.

Określa się podstawowe problemy związane z nadużywaniem alkoholu:

- 1) szkody występujące u osób pijących alkohol:
 - samozniszczenie alkoholików (zły stan zdrowia),
 - picie przez dzieci i młodzież,
 - picie przez kobiety w ciąży;
- 2) szkody u osób, które żyją w rodzinach alkoholowych:
 - dorośli współżyjący z alkoholikami,
 - dzieci alkoholików,
 - dorosłe dzieci alkoholików;
- 3) łamanie prawa przez nietrzeźwych:
 - przemoc w rodzinach (dzieci, młodzież, dorośli w tym seniorzy);
 - prowadzenie pojazdów przez osoby nietrzeźwe,
 - zakłócanie porządku publicznego pod wpływem alkoholu,
 - wykroczenia popełniane pod wpływem alkoholu.

1.4.Cele Programu.

Celami Programu są:

- 1) ograniczenie spożywania alkoholu przez dorosłych oraz eliminacja spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie;
- 2) zwiększenie skuteczności egzekwowania prawa zakazującego sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim;
- 3) zmniejszenie rozmiarów szkód spowodowanych nadużywaniem alkoholu;
- 4) akceptacja mieszkańców Gminy dla działań zmierzających do ograniczenia spożywania alkoholu;
- 5) rozpowszechnianie informacji o możliwości uzyskania pomocy w przypadku występowania problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie;
- 6) zapobieganie patologiom społecznym wśród dzieci i młodzieży poprzez organizowanie czasu wolnego oraz promowanie zdrowego stylu życia.
- 7) minimalizacja negatywnych skutków związanych z przedłużającym się okresem pandemii COVID-19.

Adresatami niniejszego programu są wszyscy mieszkańcy Gminy.

1.5.Realizatorzy Programu.

Realizatorem zadań określonych w Programie będzie Pełnomocnik ds. Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zadania realizowane będą we współdziałaniu z Komisją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Centrum Inicjatyw Kulturalnych, Samodzielnym Publicznym Ośrodkiem Zdrowia w Zelgnie, szkołami, sołtysami i radami sołectw, bibliotekami, Policją, szpitalem oraz organizacjami pozarządowymi działającymi w Gminie.

1.6.Ocena skuteczności działań określonych Programem.

W trakcie realizacji, Program poddawany będzie ocenie skuteczności działań podejmowanych w związku z jego wykonywaniem. Podstawę jego modyfikacji stanowią będą:

- 1) prowadzone badania w zakresie pełnego rozpoznania potrzeb populacji osób mających problemy alkoholowe w celu określenia działań, które należy podjąć;
- 2) monitoring dostępności, skuteczności, jakości oraz efektywności różnych kategorii działań;
- 3) monitoring potrzeb i skuteczności działań profilaktyczno – terapeutycznych wśród dzieci i młodzieży oraz monitoring szkolnych programów profilaktyki.

Rozdział 2. Zadania Programu

Program w 2021 r. realizowany będzie w formie zadań:

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie realizowane będzie poprzez:

- 1) prowadzenie i finansowanie PIK dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin;
- 2) pokrycie kosztów badań przez biegłych orzekających w przedmiocie uzależnień;
- 3) kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe;
- 4) dofinansowanie kursów i szkoleń specjalistycznych (członkowie Komisji, nauczyciele, wychowawcy, rodzice, liderzy wiejscy i inni);
- 5) rozwijanie edukacji publicznej – aktywizacja środowisk lokalnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 6) rozpowszechnianie wydawnictw o problemach alkoholowych oraz innych uzależnień (w tym behawioralnych – hazard, internet, gry komputerowe, zakupoholizm, jedzenioholizm, fonoholizm itp.);
- 7) zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym;
- 8) podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 9) reedukację osób, które prowadziły pojazdy, będąc pod wpływem alkoholu.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadanie realizowane będzie poprzez:

- 1) inicjowanie i wspieranie lokalnych koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) zwiększenie skuteczności interwencji prawno – administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny powodowanych piciem alkoholu;
- 3) zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej dla rodzin;
- 4) finansowanie materiałów informacyjnych, poradników prawno-socjalnych dla osób poszkodowanych;
- 5) finansowanie materiałów dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, szkół, punktów PIK, Samodzielnego Publicznego Ośrodka Zdrowia w Żelnie oraz innych służb;
- 6) inicjowanie i wspieranie edukacji publicznej dotyczącej uzależnień na rzecz rodziny;
- 7) dofinansowanie spektakli profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- 8) finansowanie tworzenia bazy i działalności wiejskich centrów sportu i rekreacji dla promocji zdrowego trybu życia i trzeźwych obyczajów, jako element profilaktyki zapobiegania uzależnieniom.
- 9) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadanie realizowane będzie poprzez:

- 1) dofinansowanie realizacji szkolnych programów profilaktyczno-wychowawczych;

- 2) wspieranie programów profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez pedagogów, połączonych z organizowaniem czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych, kołach zainteresowań itp.;
- 3) dofinansowanie tworzenia bazy niezbędnej do realizacji alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież;
- 4) dofinansowanie uczestnictwa dzieci z rodzin zagrożonych patologią społeczną w obozach, koloniach i innych formach wypoczynku opartych na realizacji programów profilaktyczno-wychowawczych;
- 5) realizację pozalekcyjnych zajęć sportowych i imprez o charakterze rekreacyjno-sportowym;
- 6) sporządzanie lokalnych diagnoz pozwalających ocenić zjawisko problemów alkoholowych, zasobów, a także efektów prowadzonych działań – konsultacje z Policją, poradnią odwykową, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szkołami;
- 7) prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych;
- 8) monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym;
- 9) dofinansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadanie 4

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadanie realizowane będzie poprzez:

- 1) inicjowanie i uczestnictwo w działaniach, mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz współdziałanie w tym zakresie z organami administracji państwowej;
- 2) prowadzenie kontroli placówek handlowych i gastronomicznych na terenie Gminy prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zwracanie uwagi na estetykę otoczenia placówek handlowych;
- 3) prowadzenie szkoleń dla właścicieli i sprzedawców punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Zadanie 5

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Zadanie realizowane będzie poprzez współpracę ze stowarzyszeniami oraz osobami fizycznymi i innymi organizacjami pozarządowymi realizującymi programy o charakterze profesjonalnym w zakresie:

- 1) wspierania finansowego i organizacyjnego zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- 2) współpracy i wspierania ruchów samopomocowych szczególnie AA, AI, Anon;
- 3) dofinansowanie działalności zakładów opieki zdrowotnej, w szczególności zakładów leczenia odwykowego oraz Samodzielnego Publicznego Ośrodka Zdrowia w Żelgnie;
- 4) organizowania konferencji, seminariów dot. rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień;

- 5) promocji imprez bezalkoholowych i zdrowego trybu życia (poprzez realizację programów: Akademia Zdrowia, Zachowaj Trzeźwy Umysł, Godne i bezpieczne życie seniora 60 plus i innych).

Wspomaganie działalności służb i instytucji nie jest tożsame z udzieleniem wsparcia finansowego i może oznaczać nawiązanie współpracy służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień bez przekazywania środków finansowych.

Zadanie 6

Działalność Komisji.

Zadania Komisji określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i niniejszy Program.

Dla osiągnięcia celów wymienionych w zadaniach od 1 do 5 określa się następujące wskaźniki:

- 1) liczba pacjentów uzależnionych i współuzależnionych korzystających z programów terapeutycznych;
- 2) liczba osób uczestniczących w programie pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 3) liczba porad i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 4) liczba osób zgłaszających się do PIK;
- 5) liczba dzieci, młodzieży, rodziców i kadry pedagogicznej uczestniczących w szkolnych programach profilaktycznych;
- 6) liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w związku z zabronioną sprzedażą alkoholu nieletnim;
- 7) ilość interwencji Policji wobec naruszenia warunków sprzedaży alkoholu;
- 8) liczba wszczętych postępowań wyjaśniających;
- 9) procent sklepów i lokali gastronomicznych naruszających prawo zabraniające sprzedawania alkoholu nieletnim;
- 10) ilość prowadzonych postępowań;
- 11) ilość osób skierowanych do biegłego w przedmiocie uzależnienia;
- 12) ilość osób, które podjęły leczenie dobrowolnie;
- 13) ilość wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia w zakresie leczenia odwykowego.

Zadanie 7

Szczególne zadania związane z wprowadzeniem stanu epidemii.

- 1) finansowanie dostosowania miejsc pomocy do pracy zdalnej;
- 2) zakup środków ochrony osobistej dla osób, które wykonują pracę w ramach Programu;
- 3) dofinansowanie działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem pandemii COVID-19.²

² W przypadku przedłużenia zapisów art. 15qb Ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych ((Dz.U. z 2020 r. poz. 374 z późn.zm.)

Rozdział 3. Zasady wynagradzania członków Komisji

1. Ustala się zasady i wysokość wynagrodzenia członków Komisji:
 - 1) Przewodniczący Komisji otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 340,00 zł brutto;
 - 2) Wiceprzewodniczący Komisji otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 300,00 zł brutto;
 - 3) członkowie otrzymują wynagrodzenie w wysokości 65,00 zł brutto miesięcznie.
2. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów przejazdu poza teren Gminy. Rodzaj środka transportu określa Przewodniczący Komisji. Jeżeli wyjazd następuje przy użyciu samochodu stanowiącego własność delegowanego zwrot kosztów przejazdu następuje według stawek za 1 km przebiegu, określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalenia oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27 poz. 271 z późn.zm.). Przejechane kilometry liczy się od Urzędu Gminy do miejsca delegowania i z powrotem.
3. Za wykonywanie obowiązków członka Komisji na terenie Gminy Chełmża zwrot kosztów przejazdu nie przysługuje, jeżeli członek Komisji otrzymuje wynagrodzenie określone w ust. 1.
4. Członkowie Komisji będący pracownikami Urzędu Gminy Chełmża lub gminnych jednostek organizacyjnych za wykonywanie obowiązków w godzinach pracy zachowują prawo do wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia bez prawa do otrzymania wynagrodzenia określonego w ust. 1.

Rozdział 4. Zasady finansowania i harmonogram realizacji

1. Środki na finansowanie Programu w planowanej wysokości 57.000 zł pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i ujęte są w budżecie Gminy Chełmża na 2021 r. w dziale 851 "Ochrona Zdrowia".
2. Środki finansowe zebrane z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych niewykorzystane w danym roku budżetowym powinny być umieszczone w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego i są przeznaczone w następnym roku budżetowym na realizację Programu.
3. Podmioty realizujące zadania Programu są zobowiązane do każdorazowego zamieszczania informacji o źródle dofinansowania lub finansowania zadania.

Rozdział 5. Postanowienia końcowe

1. Realizacja Programu podlega kontroli przez Wójta Gminy.
2. Program realizowany jest w ścisłej współpracy i współdziałaniu z organami administracji rządowej oraz organizacjami pozarządowymi zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemami alkoholowymi i innymi uzależnieniami.
3. Program jest elementem strategii rozwiązywania problemów społecznych.
4. Realizacja Programu prowadzona będzie w oparciu o środki własne Gminy uzyskane z wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania

alkoholizmowi oraz o środki pozyskane z programów Unii Europejskiej i innych projektów.

5. Plan wydatków Programu w 2021 r. zostanie określony w uchwale budżetowej na 2021 r.
6. Działalność Komisji jest finansowana ze środków wymienionych w ust. 5.
7. Program obowiązuje od 1 stycznia 2021 r.